

Undersökning

– onlineval av förtroendevalda –

[1. Inledning, uppdrag och avgränsning](#)

[Utförare och arbetssätt](#)

[2. Exempel på användning](#)

[Amnestysektion Australien](#)

[Priatpartiet](#)

[Sverok](#)

[Jägareförbundet](#)

[Miljöpartiet](#)

[3. Praktiskt genomförande](#)

[Relation till årsmötet](#)

[Debatt och presentationer](#)

[Omröstningen](#)

[Omfattningen](#)

[Nominering av kandidater](#)

[4. Effekter på organisationen](#)

[Öppenheten](#)

[Textbaserad kommunikation](#)

[Deltagande, fler eller färre](#)

[5. Slutsatser](#)

[Vidare läsning](#)

1. Inledning, uppdrag och avgränsning

Denna undersökning utgår ifrån att syftet med att införa onlineval av sektionsstyrelse är att "styrelsen för sektionen väljs av betydligt fler medlemmar och därmed har större legitimitet och tydligare mandat". Det som alltså måste övervägas är om ett onlineval har en god chans att medföra att antalet deltagare i valet av sektionsstyrelse ökar.

Utredningsdirektiven anger också att undersökningen ska presentera hur ett onlineval kan gå till och vilka övriga för- och nackdelar som finns för demokratin i föreningen.

Undersökningen har inte fokuserat på val av teknisk lösning utan tar enbart upp lite kring vilka funktioner den tekniska lösningen bör innefatta för att på bästa sätt stärka demokratin i föreningen. Fokus har heller inte legat på val av omröstningsmodell eftersom det är en stor och

komplex fråga i sig men som oftast bara intresserar ett litet fåtal och sällan får några reella konsekvenser.

Utförare och arbetsätt

Undersökningen har genomförts på sektionstyrelsens uppdrag av Anders Hultman, Betahaus, anders@betahaus.net. Information till undersökningen har hämtats från samtal med aktiva i organisationer, öppen information på nätet och från författarens kännedom i frågorna. Rapporten har skrivits under viss tidspress och det finns givetvis fler frågor man kan besvara eller utveckla med ytterligare fördjupning.

2. Exempel på användning

För att ge en bild av hur andra organisationer jobbat med onlineval och beslutsprocesser på nätet var det undersökningens ambition att kontakta ett par organisationer med stor erfarenhet av detta. Eftersom det väldigt sent stod klart att Amnesty Australien inte kunde bidra med så mycket har denna del blivit mer begränsad än ursprungligen planerat. Om mer tid läggs på detta kan säkert fler exempel presenteras än de som tas upp nedan.

Amnestysektion Australien

Direktiven angav att undersökningen skulle ta del av erfarenheterna från Amnestysektionen i Australien då de antogs hålla onlineval av förtroendevalda. Det visade sig dock att så inte är fallet. De har ett representantsystem där delstaternas representanter deltar i "årsmötet" med olika många röster baserat på delstaternas antal medlemmar. Vanligen deltar många av ombuden på dessa möten över videokonferens, typ Skype, och omröstningarna hålls även över denna videokonferens.

I princip finns det inte mycket att lära av detta. Här fyller onlinemötet bara en kostnadsbesparande funktion och är inte främst demokratifrämjande. En sak som ändå är värd att notera är att de håller hårt på principen att om någon av de som kandiderar endast kan presentera sig via videolänk så måste alla presentera sig på det sättet. Detta för att upprätthålla rättvisan kandidaterna emellan.

Piratpartiet

För att se hur en annan organisation med stor erfarenhet av att hålla sina möten online hanterat det och vilka problem och fördelar de ser kontaktade jag Mattias Bjärnemalm som dels är styrelseledamot i Piratpartiet, PP, men också jobbar som assistent i Europaparlamentet åt deras europaparlamentariker Amelia Andersdotter.

Frågor och svar

Somligt direkt från samtal med Mattias, annat från Piratpartiets hemsida samt viss statistik från en av Mattias medarbetare.

Undersökning om onlineval av förtroendevalda

Vad använder de onlineval till

Hela årsmötet äger rum online i ett särskilt forumbaserat verktyg. De utser en tredjedel av styrelsen varje år. Detta för att förhindra plötslig kuppning av styrelsen om ett möte skulle kontrolleras av en viss fraktion.

Vilka har rösträtt

Alla medlemmar har rösträtt. Med undantag för de som blev medlemmar precis innan eller under mötet. Detta för att förhindra kuppning.

Vilken röstmetod används

Medlemmarna kan rösta på lika många kandidater som de som ska väljas och de kandidater som får en majoritet av rösterna blir direktvalda. Sedan hålls en andra omgång om fler platser ska fyllas. Denna metod liknar [Single transferable vote](#).

Vilka ska väljas? Styrelse, valberedning etc.?

De utser alla förtroendevalda online.

Vilken roll har valberedningen

Dessa ska ta fram kandidater till styrelsevalet men har haft en svag ställning i partiet. Mycket av valberedningsarbetet har gjorts av styrelsen själva som uppmuntrat personer att kandidera. Styrelsen har dock undvikit att aktivt delta i diskussionerna kring de kandidater som ska väljas.

Hur ser deltagandet ut

Av ca 15 000 medlemmar deltog under 2012 ca 100 personer i onlineårsmötet. I de flesta omröstningar röstade ca 55 av dessa. I styrelsevalen röstade dock i snitt 95 personer.

Varför är detta bra?

Mattias upplever att det är bra för att ekonomiska förutsättningar eller var man bor i landet inte behöver avgöra om man kan delta i valet eller ej. Det ger en demokratisk legitimitet till styrelsen och de beslut som fattas på årsmötet. Medlemmarna känner att de kan utöva inflytande ända upp i toppen på organisationen.

Varför är det inte bra?

Eftersom man som aktiv inte vet vilka personer som faktiskt kommer rösta i valet är det svårt att veta hur det kommer gå innan omröstningen ägt rum. Detta är egentligen en positiv del av den ökade demokratin men något som är obehagligt för en aktiv medlem med kontrollbehov.

Om hela årsmötet sker på nätet försvinner mycket av det sociala kring att samlas på ett årsmöte. Detta måste balanseras med andra stora konferenser eller liknande sociala funktioner.

Andra kommentarer från Mattias

Något som är väldigt viktigt är att diskussionerna kring kandidaterna på nätet modereras av erfarna och skickliga moderatorer som förhindrar att debatten urartar eller att personer blir

sårade. Detta kanske är ett större problem i en organisation som PP än Amnesty men något man bör vara medveten om.

Reflektioner

Metoden att hålla årsmöte online och att låta en del av detta vara val av förtroendevalda är helt naturligt för en organisation som Piratpartiet som till stor del växte fram på nätet. Eftersom kommunikation över nätet ofta kan bli tuff och polariserad upplever de att det ständigt är mycket viktigt att träffas och umgås även "AFK" (away from keyboard).

Det är tydligt när man granskar protokollen från Piratpartiets möten att val av styrelse får större röststoppslutning än andra frågor. Detta kan dels beror på att intresset är större i dessa frågor men det kan också bero på att utgången inte är lika lätt att förutse eftersom diskussionerna ofta blir lite försiktigare och hårdare modererade när det rör personfrågor.

Sverok

Under flera år har Sverok deltagit i byggandet av en programvara för att hålla beslutsmöten helt online vilken kallas [VoteIT](#). Programvaran har främst syftat till att användas av föreningar vars årsmöten och verksamhet äger rum helt över nätet. Denna har även använts under flera år som ett beslutsstödsystem på förbundets årsmöte där VoteIT bland annat har hanterat voteringar vid personval. Sverok har dock ännu inte tillåtit att någon deltar i beslut på förbundets årsmöte utan att vara närvarande på årsmötet fysiskt även om Sverok ligger långt fram med att under flera år ha sänt ljud och på senare år även bild från årsmötet över nätet. Under 2012 års möte kunde personer som inte var på plats fysiskt delta i årsmötet på dessa sätt:

1. Följa webbsändningen som följde hela plenumförhandlingen med flera kameror och en redaktion som höll särskilda utfrågningar etc.
2. Delta i debatter före och under mötet i VoteIT, på [IRC](#) (ett chattsystem) och i sociala medier
3. Lägga förslag till beslut före och under mötet

Webbsändningen följdes under mötet av ca 170 personer och aktiviteten i VoteIT och på IRC var stor trots att ingen utomstående kunde delta i besluten. Att öppna för icke närvarande att rösta har knappt ens diskuterats då Sverok har ett ombudssystem där 101 företrädare för förbundets 135 000 medlemmar utses i ett onlineval där medlemsföreningarna får rösta på kandidater vilka presenterar sig med bild och en kortare text. Eftersom de 101 ombuden får alla sina kostnader för att delta ersatta av förbundet och då det inte skulle kunna vara fler än 101 som röstade även om röstningen öppnades för icke närvarande har det inte setts som intressant.

Jägareförbundet

Under 2012 höll Jägareförbundet ett extra årsmöte för att fatta beslut i några frågor som inte kunde var färdiga för beslut under det ordinarie årsmötet. För att spara pengar valde de att hålla

mötet tillgängligt över nätet för de som inte ville resa till det fysiska extra årsmötet. På mötet deltog representanter för lokalavdelningarna som röstade och enbart ett tiotal personer deltog över nätet. För att möjliggöra att mötet hölls på så "vanligt" vis som möjligt kopplades de externa upp via skype och dessa kunde delta i acklamationsomröstningar utan någon särskild åtgärd.

För att försäkra sig om att kunna hålla en sluten votering om sådan skulle begäras förbereddes ett VoteIT-möte där alla som inte var närvarande fysiskt skulle kunna rösta i VoteIT och dessa röster skulle sedan vägas samman med de insamlade pappersrösterna på plats.

Igen deltagare begärde, tack vare denna åtgärd, sluten votering och årsmötet kunde genomföras utan att VoteIT behövde användas. Hade inte möjlighet till sluten votering online funnits hade kanske deltagare som så önskat kunnat hindra mötet från att genomföras.

Lärdomarna man kan dra från detta är främst att det inte är så svårt att få även teknikskeptiska att acceptera en välkonstruerad teknisk plattform som resurs på årsmöten.

Miljöpartiet

Ytterligare ett exempel på hur onlinemöten använts som verktyg för ökat medlemsinflytande är Miljöpartiets arbete under 2012/2013 med nytt partiprogram. Efter ett halvår av samtal och diskussioner runt om i partiet hade deras partiprogramsgrupp under ledning av Yvonne Ruwaida tagit fram ett utkast till partiprogram vilket man önskade medlemmarnas input på. Ett skraddarsytt VoteIT-möte sattes då upp åt dem där medlemmarna gavs möjlighet att diskutera och lägga upp ändringsförslag på texten. Inom kort hade 1 200 medlemmar skrivit tusentals inlägg och förslag i VoteIT-mötet. Sedan dess har partiprogramsgruppen återkommit två gånger med nya förslag på hela texten och återkoppling på alla medlemmarnas förslag. En omgång till med text, förslag och debatt ska äga rum innan kongressen i maj då beslut ska fattas om denna mycket genomarbetade text.

Något som varit tydligt i detta fall är att frågan om nytt partiprogram verkligen engagerat medlemmarna vilket medfört att aktiviteten har varit större än någon kunnat förutse. Moderatorerna från Miljöpartiet som hanterat denna storm av åsikter och förslag har jobbat hårt med att besvara, bemöta och uppmuntra i diskussionerna och detta har hållit tonen god genom denna långa och stora process.

3. Praktiskt genomförande

Relation till årsmötet

Eftersom denna undersökning handlar om hur förtroendevalen ska kunna genomföras digitalt och då de övriga frågorna årsmötet har att behandla ska hanteras på vanligt sätt behöver relationen mellan förtroendeval online och traditionellt årsmöte diskuteras.

Ett enkelt sätt är såklart att årsmötet hålls som vanligt men att kandidaterna presenteras med text och kanske också rörlig bild över nätet och att medlemmar som är närvarande fysiskt på årsmötet och de som följer det över nätet kan delta i omröstningen. Med detta tillvägagångssätt kan mötespresidiet sköta även onlineomröstningen som en del i sitt uppdrag och de som kandiderar får en viss möjlighet att se vilka beslut som fattats av mötet innan de tar ställning till om de verkligen vill kandidera.

Ett alternativ vore att hålla onlineomröstningen före eller efter det fysiska årsmötet men det leder nog till fler problem än det löser. Den främsta fördelen med detta är en ökad rättvisa eftersom alla kandidater kommer ha samma möjligheter att presentera sig – enbart online. Medan i ett blandat möte kommer vissa ha fördelen av att vara närvarande fysiskt.

En fördel med att låta onlineomröstningen ske under det fysiska årsmötet är om man ser detta som en process mot att fler frågor på sikt ska kunna hanteras online. Då är det säkert enklare att ta fler och fler frågor till onlineomröstningen om man ändå låter det ske som en del av det fysiska mötet.

Debatt och presentationer

Med röstande som enbart deltar online följer att presentationen av kandidater, pläderingar för dessa samt frågestunder också måste vara tillgängliga över nätet. Det är viktigt att de som röstar har möjlighet att ställa frågor och plädera på nästan lika villkor med de som är närvarande fysiskt på mötet. Följande principer bör upprätthållas:

1. Alla med rösträtt ska ha lika möjlighet att plädera
2. Alla som kandiderar ska ha lika möjlighet att presentera sig och svara på frågor

Lämpligen bör därför ett forum av något slag finnas som öppnar en tid innan årsmötet eftersom samtal över nätet tar mer tid än de där alla är närvarande fysiskt. Det är viktigt att kandidaterna till förtroendeuppdrag tar detta forum på allvar och deltar, svarar på frågor och presenterar sig. Om presentation eller plädering även ska ske under det fysiska mötet bör dessa webbsändas till exempel som Sverok gör med möjlighet för personer som inte är närvarande fysiskt att ställa frågor över t.ex. Skype.

Omröstningen

För att uppnå en känsla av att alla deltar på lika villkor som nämnt ovan är det viktigt att alla röstar på samma sätt. Både de fysiskt närvarande och de som enbart deltar online bör rösta i samma system och under samma tid. För att ge utrymme för visst individuellt teknikstrul och för att möjliggöra att alla 200+ deltagare på det fysiska mötet ska hinna rösta på ett begränsat antal datorer, telefoner, surfplattor etc. bör själva omröstningarna till förtroendevalen vara öppna en liten stund medan mötet i övrigt tar paus eller behandlar någon inte helt kritisk punkt. Det är viktigt att inte mötet bara fortsätter med viktiga frågor under omröstningen eftersom de som tycker det är svårast att rösta i röstningssystemet också ofta är de som har svårast att samtidigt hantera datorer och lyssna på debatten i plenum. Detta visar erfarenheter från Sveroks

årsmöten som använt digitala system för personval i många år (om än bara öppna för fysiskt närvarande ombud).

Omfattningen

Som kan utläsas av stadgan har Amnesty ett flertal olika förtroendeval på årsmötet. Dessa innefattar Sektionsstyrelse, Fondstyrelse, Granskningskommitté, Revisorer, Valberedning och förtroendeposter i beredningsgrupper. Eftersom syftet enligt ovan är att de "väljs av betydligt fler medlemmar" bör fokus vara på att *de val som bidrar till att fler medlemmar röstar* ska läggas upp som onlineomröstningar. Möjligen kan det vara svårt för medlemmarna att engagera sig i val av till exempel fondstyrelse (bara en gissning) och då kanske det är mindre nödvändigt att ha med dem i valet. Å andra sidan så kan ju medvetenhet och intresse väckas kring fondfrågor om de finns med. Men detta är ju inte syftet med onlineomröstningen så det kanske vi ska bortse ifrån. Det enda sättet att säkert veta vad som aktiverar medlemmarna är ju att lägga upp alla första året och se vilka omröstningar som lockar flest medlemmar.

Av praktiska skäl skulle jag dock rekommendera att börja med de omröstningar där ni kan vänta er att det finns fler kandidater än poster så att det blir en reell valsituation. Om det bara finns en uppsättning revisorer är det kanske inte så intressant att rösta i den frågan, men om det däremot är flera revisorer med olika idéer om hur arbetet ska utföras som står emot varandra så finns det ju all anledning att lägga upp denna eftersom den då har potential att bidra till att revisorerna "väljs av betydligt fler medlemmar".

Nominering av kandidater

I all demokrati är frågan om att sätta agendan och ta fram alternativen centrala. Valberedningens ansträngningar med att ta fram kandidater till alla poster utom valberedning förblir i princip opåverkad av onlineomröstningen under förutsättning att det finns fungerande rutiner för andra kandidater att ställa upp och presenteras. Hur detta går till framgår inte av stadgan men detta bör vara tydligt och tillgängligt så att alla som kan vilja kandidera eller nominera vet hur de ska göra för att påverka vilka alternativ som finns till de olika förtroendeuppdragen. Erfarenheter från Sverok och Piratpartiet visar att en digitaliserad och lättillgänglig metod för att nominera och kandidera ökar antalet kandidater till förtroendeuppdrag.

Eftersom ett aldrig så tillgängligt onlineval troligen inte kommer engagera så många om det inte finns alternativa kandidater att lägga sin röst på bör en organisation som önskar större deltagande i personvalen anstränga sig för att få fler kandidater än de som ska väljas att ställa upp. Detta bör inte vara en uppgift för valberedningen vilka bör sträva efter att vinna stöd för sitt förslag på förtroendevalda. Vissa organisationer, bland annat Sverok, diskuterar att för detta ändamål istället utse fler än en valberedning så att fler alternativ kan presenteras för medlemmarna.

Eftersom alla som kandiderar kanske inte finns närvarande på det fysiska årsmötet bör någon opartisk funktion säkerställa att alla kandidater får likvärdiga möjligheter att presentera sig för

deltagarna oavsett om dessa är online eller fysiskt närvarande. I Sverok har mötespresidiet detta uppdrag och i Piratpartiet sköts detta av forummoderatorer. Att ge detta uppdrag till valberedningen kan vara problematiskt eftersom de oftast vill kunna fokusera på "sina" kandidater.

4. Effekter på organisationen

Utifrån erfarenheter från Piratpartiet, Sverok och andra kan vi nog dra en rad slutsatser kring sannolika effekter på organisationen om onlineval genomförs enligt ovan.

Öppenheten

Här finns positiva och negativa sidor. Till de bättre hör att större öppenhet med vad som händer i föreningen har potential att öka medlemmarnas känsla av delaktighet, även de som inte bemödar sig att åka på årsmötet kan delta i sina favoritfrågor över nätet eller följa en webbsändning. Genom att diskussioner och sändningar kan spridas i sociala medier kommer sektionen ha möjlighet att nå en spridning utanför den egna medlemskretsen.

Men öppenhet har också negativa sidor. Den som deltar i en debatt på nätet som är öppen för många utsätter sig också för en risk att bli angripen som person och inte bara för sina åsikter. Detta visar om inte annat den aktuella "näthatsdebatten" vilken fått till följd att viktiga röster i det offentliga tystats ner av otrevliga krafter på nätet. Öppenheten kan därigenom medföra negativa konsekvenser kring vilka frågor man vill ta upp och hur man uttrycker sig i dessa. Eftersom ni själva inte har kontroll över externa forum som Facebook och liknande är det viktigt att försöka uppmuntra att diskussioner förs i forum som ni sätter upp och kontrollerar så att era moderatorer kan hålla era debatter fria från sådana inlägg som kan skapa obehag hos kandidaterna.

Textbaserad kommunikation

Eftersom nätdebatter oftast lutar tungt åt skriftlig kommunikation kommer den som är bra på att uttrycka sig i skrift ha en fördel av en övergång till mer nätkommunikation. Många som deltar i onlineomröstningarna kommer inte ha deltagit i korridorssnacket på det fysiska årsmötet och därmed bara ha den skrivna debatten att utgå ifrån, på gott och ont.

Det är på många sätt bra med mer betoning på de dokumenterbara kanalerna såsom text och inspelad debatt eftersom mötet blir lättare att ta del av även efter att det är avslutat. Det är en helt annan sak att läsa "protokollet" från ett Piratpartiårsmöte där alla argument för och emot ett beslut går att följa än att läsa ett beslutsprotokoll där debatten förts i plenum och efter mötet enbart lever kvar i deltagarnas minnen.

Ett problem med textbaserad debatt är att den ofta polariserar snarare än uppmuntrar till kompromisser. Det kräver ödmjuka och erfarna debattörer för att kunna backa från den åsikt man skrev tidigare i debatten. I nätdebatter tenderar folk att citera varandra fram och tillbaka

och ha svårt att acceptera att en idé inte alltid är färdigbakad när den presenteras i sin första form.

Risken finns också att ett kunskapsglapp uppstår mellan de fysiskt närvarande medlemmarna vilka kan sluta överenskommelser och bilda grupperingar mycket naturligt i olika frågor medan de som enbart är med online kanske bara skummar igenom debatten och sedan röstar utifrån vad som finns nedskrivet. Då kan det som Piratpartiet upplevt inträffa att det blir mycket svårt att överblicka hur beslut kommer gå och även att i efterhand försöka tolka varför ett visst beslut togs. I några VoteliT-möten där alla deltagare har varit online har mötesordföranden hört av sig till mig efter möten och önskat få veta vem som röstade vad för de upplever att beslutet blev ett helt annat än det som debatten antydde. Detta då många av medlemmarna inte bemödade sig med att debattera men däremot var villiga att rösta.

Deltagande, fler eller färre

Hur deltagandet kommer påverkas, det som var själva syftet med hela reformen, är svårt att bedöma. Det kan faktiskt gå åt båda hållen. Under förutsättning att sektionens medlemmar tycker att frågan om valen är mycket intressanta och något de vill delta i kommer chansen finnas att deltagandet i dessa skulle öka. Erfarenheterna från Piratpartiet visar att val av styrelse för deras medlemmar är den fråga som engagerar flest röstande. Om vi dessutom i deltagande inkluderar sådant som att läsa eller delta i debatter online inför och under årsmötet är nog chansen till ökat deltagande stort. Om, å andra sidan, medlemmarna i Amnesty är mer intresserade av sakfrågor än av val till förtroendeposter (kanske är utgången av dessa val redan given och skillnaderna i sak mellan kandidaterna liten) så riskerar ju antalet röstande rentav bli färre om några som annars skulle åkt på årsmötet nu väljer att stanna hemma då de ju kan delta i debatter i sakfrågorna hemifrån.

En aspekt som varit viktig för många andra organisationer (t ex Jägareförbundet) när de valt att helt eller delvis lägga sina möten online är kostnadsaspekten. Varje deltagare som får ett bra möte utan att behöva resa, kost och logi är en besparing. Förlusten är såsom vi noterat en förlorad personlig kontakt medlemmarna emellan.

Något som jag ständigt måste avfärda, eftersom jag aldrig sett det hända i praktiken, men som ändå är värt att ta upp eftersom någon annan annars gör det är ju risken för kuppning. Att 300 personer som tycker att Amnesty vore en rolig organisation att ta över helt enkelt betalar medlemsavgift och går in och röstar som grupp i onlineårsmötet är ju en teoretisk möjlighet. Att något sådant skulle hända är mycket osannolikt men något som är svårt att gardera sig för om man väljer att vara en öppen förening med låga demokratitrösklar.

Kontentan är att jag inte är så säker på att röstdeltagandet skulle gå upp nämnvärt av att lägga val av förtroendevalda online om inte just personvalen är de frågor som engagerar medlemmarna mest och ni som organisation jobbar hårt för att få val av förtroendevalda att bli intressanta och spännande för medlemmarna.

5. Slutsatser

Finns det nu stöd för att anta att "styrelsen för sektionen väljs av betydligt fler medlemmar och därmed har större legitimitet och tydligare mandat" om medlemmar som inte är närvarande fysiskt på årsmötet också har möjlighet att rösta. Jag tvivlar på att "betydligt fler medlemmar" kommer rösta i detta val. Lite statistik ur undersökningen som Demokratiutredningen 2012 genomförde:

"Mest positivt inställda var respondenterna till att införa någon form av onlinebaserat system där man kan följa och göra inlägg i diskussioner på årsmötet. 58 % (25 personer) instämmer eller instämmer väl i att detta bör göras och 23 % (10 personer) instämmer inte.

När det gäller möjlighet till onlinebaserad beredning av beslut inför årsmötet var 54 % (23 personer) positivt inställda till detta (stämmer eller stämmer väl), medan 30 % (13 personer) inte anser att detta är något som bör införas.

Däremot var en klar majoritet av respondenterna mot att införa ett system där beslutsfattandet helt och hållet sker online. 56 % (23 personer) tycker inte att det är en bra idé, medan 22 % (9 personer) är för (stämmer eller stämmer väl).

Påståendet att svenska Amnesty bör införa ett system där man kan delta i omröstningarna på årsmötet online gav ett mycket delat resultat: 44 % (19 personer) instämmer (stämmer eller stämmer väl) och 42 % (18 personer) instämmer inte."

Det som medlemmarna främst önskade är en möjlighet att delta i diskussionerna före och under årsmötet utifrån. Detta liknar det arbetssätt Sverok med flera använder och som nu sprider sig till organisationer som Sveriges Förenade Studentkårer som ska använda VoteIT för detta i vår, Miljöpartiet som använder VoteIT för att ta fram ett helt nytt partiprogram inför och under partikongressen i maj, etc.

Något som dock är troligt är att de förtroendevalda genom onlineröstning når "större legitimitet och tydligare mandat". Att fler medlemmar har möjlighet att delta i valet av styrelse och andra förtroendevalda visar ju att det inte enbart är de som har råd och tid att åka på ett fysiskt årsmöte som är beredda att stödja dem.

Det finns ju också många andra metoder för att öka både antal röstande och legitimiteten för de valda än den ovan utredda. Ett exempel som jag råder er att titta närmare på, om ni inte redan gjort det, är så kallad "Liquid Democracy" där varje individ äger en röst men att denna röst är "flytande". Det innebär att varje individ äger rätt att rösta och delta i alla beslut. Individen kan dock välja att låta någon annan företräda henom och på så sätt överlämna sin röst till den personen. Personen som mottagit rösten äger nu två röster och kan i sin tur välja att delta i beslut eller överlåta rösterna vidare. När en röst överlåts eller används i en omröstning får röstägaren en automatisk rapport kring vad hans röst använts till. Röstägaren har när som helst möjlighet att dra tillbaka sin röst från den som nu använder den eller flytta den till någon annan. Denna metod kombinerar det bästa med representativ demokrati, att man inte behöver ta aktiv

Undersökning om onlineval av förtroendevalda

ställning i alla frågor, med den direkta demokratis starka länk mellan röstägaren och det beslut som tas.

Vidare läsning

1. Piratpartiets "protokoll" höstmöte: <https://forum.piratpartiet.se/showthread.php?t=38348>
2. Webbsändning från Sveroks riksmöte 2012: <http://bambuser.com/v/3194953>
3. VoteIT: <http://www.voteit.se>
4. Miljöpartiet använder VoteIT för nytt partiprogram: <https://partiprogram.mp.se/>
5. Om Liquid Democracy: http://en.wikipedia.org/wiki/Liquid_democracy